

A Stádium 28 Kör nyilatkozata az Magyar Tudományos Akadémia (MTA) kutatóintézeteinek helyzetéről

Az MTA köztestületének tagjaiból létrejött, jelenleg hatvanöt tagú Stádium 28 Kör az alábbiak alapján súlyos aggodalmát fejezi ki az MTA kutatóintézeteinek jelenlegi szervezeti és finanszírozási helyzetével kapcsolatban.

Jelentős sajtóvisszhangot kapott a 2019. évi állami költségvetés tárgyalása során, hogy az MTA kutatóintézeteinek működési költségét átcsoportosították az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) keretébe. Ezt az MTA-val nem egyeztetett kormányzati lépést az MTA elnöksége és rendkívüli közgyűlése is egyértelműen visszautasította. Az MTA vezetése és az ITM minisztere, Palkovics László (az MTA rendes tagja) közötti tárgyalások során mindeddig nem vált világossá, hogy milyen konkrét célok érdekében történt meg ez az átcsoportosítás. Ugyanakkor a költségvetési átcsoportosítás alapján az ITM minisztere már tavaly nyáron vázlatos javaslatot tett az MTA kutatóintézeti hálózatának, profiljának és működtetésének átalakítására vonatkozóan, amely egyébként az MTA-ra vonatkozó törvény szerint kizárólag az MTA közgyűlésének hatásköre. Az Akadémia vezetése és egész közössége mindeddig nem kapott semmilyen érdemi, írásos dokumentumot arról, hogy milyen konkrét terve van az ITM-nek erre az átalakításra. Egy szakértői csoportban elindult az MTA intézeteinek gyorsított felmérése, de kérdéses, hogy ez érdemi lehet-e, és hogy a tervezett átalakítás figyelembe veszi-e az MTA alaptörvényben biztosított autonómiáját és az MTA nemzetközi elismertségét.

Újabb fejleményként, 2018. decemberében derült ki, hogy az ITM-hez átcsoportosított költségvetésből Palkovics László döntése alapján az MTA kutatóintézetei csak a 2019-es év első negyedévére szükséges alapfinanszírozást kapják meg. Ráadásul az ITM ezt a támogatást is csak részlegesen, csakis a munkabérek fedező részben biztosítja, a dologi költségeket az intézeteknek meglévő (?) tartalékaikból lenne szükséges fedezni. Így az intézetek működése bizonytalanná válik, gyakorlatilag ellehetetlenül. Szakértői vélemények szerint, még ha az MTA saját hatáskörben esetleg képes is lenne megoldani az innovációs miniszter által visszatartott támogatás átmeneti pótlását, ez jogilag aggályos és a felelősséget az MTA vezetésére, illetve az intézeti vezetőkre terheli.

Mindezek a tényezők, elsősorban az intézeti szerkezet és a működés finanszírozásának bizonytalan helyzete, az MTA intézeteiben folyó kutatómunkára máris súlyosan negatív hatást gyakorolnak, a kutatók elbizonytalanodását és elvándorlását idézik elő. Ezért a Stádium 28 Kör tagjai az ITM vezetése által kialakított helyzetet nemcsak jogilag aggályosnak, de tudománypolitikailag és etikailag is elfogadhatatlannak tartják, ezért tiltakozásukat fejezik ki.

Budapest, 2019. január 8.

A Stádium 28 Kör tagjai (<http://stadium28.hu/>)